

StoraEnso ottaa StockOptimin
käyttöön maanlaajuisesti
KATSEET PERUUTUSPEILISTÄ
TUULILASIIN

– Kustannustekijöiden esiin nostaminen on yksi StockOptimin tärkeimmistä eduista, toteaa Fortekin Terhi Vesterinen.

Monessa suomalaisyrityksessä käyttövarmuus perustuu vielä kokeneen kunnossapitäjän ammattitaitoon, korvien välissä olevaan hiljaiseen tietoon. Tulevaisuudessakin ihmiset tekevät ratkaisut, mutta päätöksenteon tueksi on saatavissa myös matemaattista faktaa. Luotettavuus, huollettavuus ja huoltovarmuus ovat laskettavissa ja simuloitavissa olevia asioita.

Professori Seppo Virtasen johtama tutkimusryhmä on kehittänyt algoritmin, jonka avulla näköpiirissä oleva käyttövarmuuteen liittyvä tulevaisuus voidaan ennustaa melko tarkasti, kunhan käyttö- ja kunnossapitohistoriasta löytyvä tieto otetaan tehokkaasti käyttöön. Artekus Oy on tuotteistanut nämä matemaattiset, todennäköisyyspohjaiset käyttövarmuustuotteet yhdeksi ohjelmistoperheeksi. Tuoteperheeseen kuuluva, varaosavaraston optimointiin tarkoitettu työkalu on nimetty StockOptimiksi.

Prosessiteollisuuden suuritus StoraEnso on nähty ohjelmistojen tarjoamat mahdollisuudet ja yhtiö on tehnyt päätöksen StockOptim-työkalun käyttöönotosta. Yhtiössä halutaan kääntää katseet peruutuspeiliin sijasta tuulila-

siin ja ottaa kunnossapidon ammattilaisten hallussa oleva tieto tehokkaasti päätöksenteon tueksi.

Stora Enson kunnossapidon yhteiset kehityshankkeet toteutetaan siten, että kiinnostavasta hankkeesta tehdään ehdotus ns. "5G":lle, joka hyväksyy tai hylkää ehdotetun kehityshankkeen ja siihen liittyvän budjetin. Samassa yhteydessä kyseinen "5G" nimeää hankkeelle myös vastuullisen projektipäällikön.

Tässä käyttövarmuushankkeessa Stora Enson vastuulliseksi projektipäälliköksi "5G" nimesi tehdaspalvelupäällikkö Kari Nevanperän Kymen Oystä Stora Enson Anjalankosken tehtailta. Projektista vastuullisen tehtäviin kuuluu myös kehityshankkeen jalkauttaminen eri teh-

StoraEnso on tehnyt konsernitasolla päätöksen lähteä mukaan käyttövarmuusohjelmistojen hyödyntämiseen tuotannossa.

daspaikkakunnille. Henkilökunnan koulutus Artekus Oy:n asiantuntijoiden avulla on jo alkanut Anjalankoskella Kymenon Oy:ssä sekä Fortek Oy:llä Oulussa.

Kokonaisuus toimimaan

Stora Ensossa ja sen palveluyhtiöissä nähdään, että tilaus käyttövarmuuden optimointiin liittyville tuotteille on olemassa, mutta niiden täysimääräinen hyödyntäminen vaatii vielä töitä ruohonjuuritasolla. Ensin täytyy hioa mm. organisaatiota.

Paperi-, sellu-, saha-, kemian- ja voimateollisuuden kunnossapidosta ja engineering-toiminnoista Stora Enson tehdaspaikkakunnilla Oulussa, Kemissä, Kemijärvellä sekä Pohjois-Karjalassa Uimaharjussa ja Pankakoskella vastaavan Fortekin logistiikkatoiminnot on keskitetty omaan liiketoimintayksikköön, jossa hoidetaan keskitetysti asiakkaiden investointien ja kunnossapidon logistiikkatoimintoja. Tämä pitää sisällään materiaalien ja palveluiden hankinnan, materiaalien varastoinnin, sisäiset kuljetukset ja niiden kehittämisen. Lisäksi toimin-

not kattavat logistisiin toimintoihin sisältyvät tieto- ja pääomavirrat. Hallinnollisesti varastot ovat siis pääosin Fortekin asiakkaiden omistuksessa.

– Fortekin logistiikkayksikkö hoitaa keskitetysti mm. varaosien ostot, mutta ostoimpulsit ja tarvesuunnittelu tulevat kunnossapitopuolelta. Niitä hoitavat monet eri ihmiset, jotka tekevät päätöksiä omista lähtökohdistaan ja oman ammattitaitonsa pohjalta. Yhtenäinen toimintamalli on puuttunut, logistiikkapäällikkö Terhi Vesterinen myöntää.

– Kunnossapidossa on varmasti hyvin yleistä, että toiminta on ollut paljolti tapahtuneeseen reagoimista. Jotta yllättäviin vikaantumisiin kyettäisiin reagoimaan nopeasti, se on edellyttänyt tiettyä varman päälle pelaamista. Tämä ei välttämättä ole kustannustehokasta.

Yksistään Fortekin hoitamista varaosavarastoista löytyy yli 100.000 nimikettä. Varastot ja niiden toiminnot ovat paikkakuntaakohtaisesti yksilöllisiä ja osittain standardoimattomia.

– Meidän on tarkasteltava asiaa kokonaisuutena. Nimikkeiden harmonisointi ja rinnakkais-ten nimikkeiden karsiminen on peruskivi, joka

on ensin saatava tehdyksi. Myös valtavaa toimittajamäärää on karsittava. Sen jälkeen kokonaisuus voi toimia paremmin ja StockOptimistakin saadaan enemmän hyötyä irti. Ohjelma sinällään ei tuo meille valmista ratkaisua.

Kriittisyyden määrittely iso ponnistus

Logistista kokonaisuutta ja toimintamallia pohdineen Terhi Vesterisen mielestä on oleellista, että yrityksen sisällä nähdään yhteiset tavoitteet. Varaosavarastoja ei ole aina pidetty kustannusmielessä kaikkein tärkeimpänä toimintona, eikä näiden hallintaan ole aina panostettu riittävästi. Kunnossapidon varastoihin sitoutuneen pääoman suhde vuotuisiin kunnossapitokustannuksiin on kuitenkin merkittävä.

– Näen kustannustekijöiden esiin nostamisen StockOptimin tärkeänä etuna. Samoin riskitason määrittely. Nyt meillä on varmasti "takuuvaraosia" ja päällekkäisyyttä, joita voidaan karsia. Laskennan pohjaksi tarvittavien kriittisyysmäärittelyjen pohdinta on kuitenkin haasteellinen ja aikaavievä prosessi.

– StockOptim on selvästi tulevaisuutta. Näen ohjelmassa valtavan potentiaalin. Kyseessä on suuri edistysaskel tällä tutkimusalalla. Ohjelman saaminen tehokkaaseen käyttöön vaatii kuitenkin huolellista valmistelua, johon on käytettävä riittävästi aikaa, Vesterinen toteaa.

Henkilöstön luottamus ohjelmaan on lunastettava niin, että he pystyvät selvästi näkemään StockOptimin tuomat edut.

– Sehän ei tarjoa valmiita vastauksia, vaan lisätietoa päätöksenteon tueksi. Ihmisten ammattitaito on edelleen toiminnan perusta. Sen vuoksi sitoutumisen ehdottomana edellytyksenä on ohjelmiston helppokäyttöisyys, Terhi Vesterinen muistuttaa.

Varaosien ristiinkäyttö suuri haaste

Yritysten varaosavarastoissa on sidottuna mitava pääoma, joka usein nähdään pakollisena kulueränä. Varaosavarasto on osa kokonaisketjua, jonka tehokkuus vaikuttaa suoraan yrityksen tuotantoketjun tekniseen ja taloudelliseen lopputulokseen.

Terhi Vesterinen arvioi, että yksistään StoraEnson Pohjois-Suomen alueen kunnossapidon varastoissa on kiinni kymmenien miljoonien eurojen pääoma. Varastot koostuvat hyvin erilaisista materiaaleista ja tarvikkeista, joista

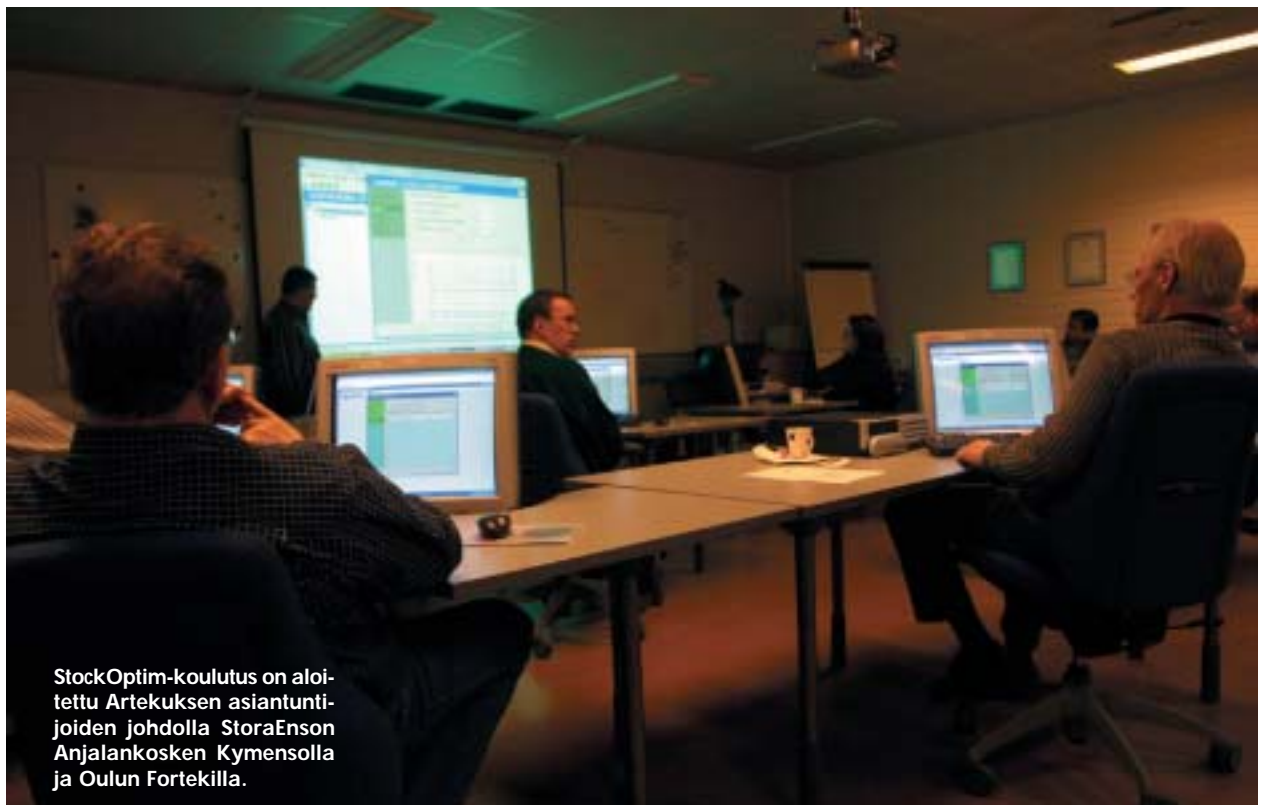
Stora Ensossa ja sen palveluyhtiöissä nähdään, että tilaus käyttövarmuuden optimointiin liittyville tuotteille on olemassa.

osa kiertää hitaammin, osa nopeammin. Lisäksi varastoissa on harvoin tarvittavia "henkivaikutusvaraosia".

– Aluksi StockOptim sopii ehkä parhaimmin nopeasti kiertävän varaston optimointiin. Kun perusasiat ovat kunnossa, ohjelmaa voidaan entistä enemmän käyttää oikean riskitason määrittelyyn. Esimerkiksi varaosien ristiinkäyttö on meille erittäin suuri haaste.

Vesterisen mielestä suomalaisyritysten on aika ryhdistäytyä ja ottaa entistä aktiivisempi ote kunnossapitoon ja käyttövarmuuteen liittyviin asioihin.

– Fortekissa logististen toimintojen keskittäminen antaa siihen ehkä aiempaa paremman mahdollisuuden. StockOptim voi olla seuraava merkittävä askel oikeaan suuntaan, Vesterinen uskoo.

StockOptim-koulutus on aloitettu Artekun asiantuntijoiden johdolla StoraEnson Anjalankosken Kymensolla ja Oulun Fortekilla.